

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโทรทัศน์ระบบดิจิทัล ของประชาชนในเขตจังหวัดสงขลา The Knowledge and Understanding of Digital TV of People Domiciled in Songkhla Province

นิตติยา ศรีพูล^{1*}

¹อาจารย์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์การวิจัยคือ 1) เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโทรทัศน์ระบบดิจิทัล ของประชาชนในเขตจังหวัดสงขลา 2) เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโทรทัศน์ระบบดิจิทัล ของประชาชนในเขตจังหวัดสงขลา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และการรับรู้เกี่ยวกับการแพร่ภาพของโทรทัศน์ระบบดิจิทัล กลุ่มตัวอย่างคือประชาชนจากอำเภอต่าง ๆ ของจังหวัดสงขลา จำนวน 400 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในระดับต่ำ มีคะแนนเฉลี่ย 8.02 คะแนน (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)

2. ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโทรทัศน์ระบบดิจิทัล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลและการรับรู้เกี่ยวกับการแพร่ภาพของโทรทัศน์ระบบดิจิทัล พบว่า

2.1 ประชาชนที่มีเพศและช่วงอายุต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโทรทัศน์ระบบดิจิทัล ไม่แตกต่างกัน

2.2 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโทรทัศน์ระบบดิจิทัล แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 กล่าวคือ ผู้ที่สำเร็จการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโทรทัศน์ระบบดิจิทัล ต่ำกว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีและผู้สำเร็จการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01

2.3 ประชาชนที่มีการรับรู้เกี่ยวกับการแพร่ภาพของโทรทัศน์ระบบดิจิทัลต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโทรทัศน์ระบบดิจิทัล แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 กล่าวคือ ผู้ที่รับทราบว่าการแพร่ภาพของโทรทัศน์ระบบดิจิทัลและรับชมเป็นประจำ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโทรทัศน์ระบบดิจิทัล สูงกว่า ผู้ที่รับทราบแต่ไม่สามารถรับชมได้ และผู้ที่รับทราบและรับชมเป็นบางครั้ง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01

คำสำคัญ: ความรู้ความเข้าใจ, โทรทัศน์ระบบดิจิทัล, การแพร่ภาพของโทรทัศน์ระบบดิจิทัล

Abstract

This survey study was aimed at investigating 1)the knowledge and understanding of digital TV of the people who were domiciled in SongkhlaProvince and 2) comparing the knowledge and understanding of digital TV of the people who are domiciled in Songkhla Provincevaried by personal factors and knowledge about

digital TV broadcasting. The sample consisted of 400 people settled in different districts in Songkhla Province. The research revealed the following:

1. The people had a low level of understanding of digital TV with the mean at 8.02 from 20 points.

2. The comparison of the knowledge and understanding of digital TV varied by personal factors revealed the following finding:

2.1 The people with different genders and range of ages had no different knowledge and understanding of digital TV.

2.2 The people with different levels of education had different knowledge and understanding of digital TV statistically significant at 0.01 that the people graduated lower than a senior high school had lower levels of knowledge and understanding of digital TV than who with a bachelor's degree and a postgraduate degree statistically significant at 0.01.

2.3 The people with different perceptions of digital TV broadcasting had different knowledge and understanding of digital TV statistically significant at 0.01 that the people who perceived that there was digital TV broadcasting and watched regularly had higher levels of knowledge and understanding of digital TV than people who perceived digital TV but could not watch and who perceived and watched sometimes statistically significant at 0.01.

Keywords: Knowledge and understanding, Digital TV, Digital TV broadcasting

บทนำ

ถึงแม้ว่าในสังคมยุคปัจจุบันจะเปลี่ยนแปลงไปจากอดีตเป็นอย่างมาก เป็นยุคที่การสื่อสารมีรูปแบบและช่องทางที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารทางเดียวหรือการสื่อสารแบบสองทางแต่ วิทยุโทรทัศน์ซึ่งถือว่าเป็นสื่อหรือพาหนะนำข่าวสารไปสู่สมาชิกในสังคมให้ได้ทราบถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นที่เก่าแก่ก็ยังคงได้รับความนิยมจากผู้ใช้บริการเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะในสังคมไทยซึ่งสถานีวิทยุโทรทัศน์จัดตั้งขึ้นครั้งแรกเมื่อ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2498 ซึ่งในขณะนั้นมีเครื่องรับทั่วประเทศเพียง 1,000 เครื่อง และรายได้จากการโฆษณาสินค้า 101,395 บาทในปีแรก (สินิทธ์ สิทธิรักษ์, 2532) ในขณะที่ปัจจุบันครัวเรือนที่มีเครื่องรับโทรทัศน์มีมากกว่า 22.6 ล้านครัวเรือน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2555) ซึ่ง ศูนย์วิจัยกสิกรไทยระบุว่า การเปลี่ยนผ่านเข้าสู่ยุคทีวีดิจิทัลในปี 2557 จะเป็นปัจจัยหลักผลักดันให้ตลาดผลิตรายการโทรทัศน์ในประเทศไทยเติบโตและคึกคักมากขึ้น คาดว่าตลาดผลิตรายการโทรทัศน์ ปี 2557 จะมีมูลค่าสูงถึง 32,690-33,260 ล้านบาท เติบโตกว่าร้อยละ 14-16 จากปี 2556 ที่คาดว่าจะมีมูลค่าอยู่ที่ 28,780 ล้านบาท (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, 2557) อ้างถึงใน <http://tcjithai.com/tcijthainews/view.php?ids=3611>

สำหรับการให้บริการส่งสัญญาณแพร่ภาพโทรทัศน์ในประเทศไทยในปัจจุบันสามารถแบ่งออกเป็นประเภทหลัก ๆ ตามรูปแบบธุรกิจของผู้ให้บริการและเทคโนโลยีที่ใช้ได้ 3 ประเภท (ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ, 2552) คือ 1) โทรทัศน์แบบไม่เรียกเก็บค่าบริการ

(Free-to-air Television) เป็นการให้บริการโทรทัศน์แบบพื้นฐานผ่านการแพร่ภาพออกอากาศทางภาคพื้นดิน (Terrestrial Broadcasting) ผู้รับบริการสามารถรับชมรายการโดยไม่ต้องชำระค่าบริการ 2) โทรทัศน์ระบบบอกรับสมาชิก (Subscription Television) หรือโทรทัศน์แบบชำระค่าบริการแบ่งเป็น 2 ประเภทคือ โทรทัศน์ทางสายหรือเคเบิลทีวี และโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม 3) โทรทัศน์ผ่านสื่อใหม่ (New Media Television) ได้แก่บริการโทรทัศน์อินเทอร์เน็ต (IPTV) เป็นการให้บริการโทรทัศน์รูปแบบใหม่ผ่านอินเทอร์เน็ตหรือโครงข่ายบรอดแบนด์ และบริการโทรทัศน์แบบพกพาหรือโทรทัศน์เคลื่อนที่ซึ่งให้บริการโทรทัศน์ผ่านโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ เป็นต้น ซึ่งพบว่ารูปแบบการให้บริการโทรทัศน์ที่มีผู้เข้าถึงมากที่สุด คือ โทรทัศน์แบบไม่เรียกเก็บค่าบริการ ซึ่งปัจจุบันมีจำนวนทั้งสิ้น 6 สถานี คือ ช่อง 3 ช่อง 5 ช่อง 7 ช่องโมเดิร์นไนน์ ช่อง NBT และช่อง TPBS

วิวัฒนาการของเทคโนโลยีดิจิทัล ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการดำเนินธุรกิจแทบจะทุกประเภทซึ่งรวมถึงธุรกิจการแพร่ภาพโทรทัศน์ โดยการปฏิวัติทางดิจิทัลที่เกิดขึ้นนี้ได้ส่งผลให้เกิดการพัฒนาบริการโทรทัศน์แบบใหม่ ๆ เช่นการแพร่ภาพโทรทัศน์ด้วยระบบความคมชัดสูง รวมถึงการพัฒนาบริการโทรทัศน์ผ่านสื่อใหม่ เช่น อินเทอร์เน็ต เครือข่ายบรอดแบนด์ หรือระบบโทรศัพท์มือถือ นอกจากนี้การปรับเปลี่ยนการแพร่ภาพโทรทัศน์จากระบบอนาล็อกเป็นระบบดิจิทัลยังเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการรับส่งสัญญาณ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับระบบโทรทัศน์ภาคพื้นดิน (Terrestrial TV) ซึ่งจะทำให้สามารถเพิ่มจำนวนช่องรายการจากเดิมอย่างน้อย 4-8 เท่า การปรับเปลี่ยนดังกล่าวเป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันภายในธุรกิจโทรทัศน์ ตลอดจนพัฒนาธุรกิจใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งระบบ การเปลี่ยนแปลงระบบการแพร่ภาพโทรทัศน์ให้เป็นแบบดิจิทัลจึงนับเป็นการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ มีผลกระทบต่อฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องหลายฝ่ายโดยเฉพาะในภาคประชาชนซึ่งเป็นผู้รับบริการโทรทัศน์จะต้องเตรียมตัวให้พร้อมที่จะเปลี่ยนไปใช้เครื่องรับโทรทัศน์แบบดิจิทัลหรือติดตั้ง set-top box เพิ่มเติมกับเครื่องรับโทรทัศน์แบบอนาล็อกที่ใช้อยู่เดิม ถึงแม้ในช่วง 2-3ปี ที่ผ่านมา ผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ในประเทศไทยได้เริ่มที่จะปรับปรุงระบบผลิตรายการให้เป็นระบบดิจิทัล รวมถึงผู้ให้บริการเคเบิลทีวีและผู้ให้บริการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ก็ได้เริ่มปรับปรุงระบบการถ่ายทอดสัญญาณของตนเป็นระบบดิจิทัลบ้างแล้ว อย่างไรก็ตามการแพร่ภาพโทรทัศน์ภาคพื้นดินในปัจจุบันยังคงเป็นระบบอนาล็อกอยู่ เนื่องจากการปรับเปลี่ยนไปสู่ระบบดิจิทัลมีความซับซ้อนทั้งในเชิงเทคนิคและเชิงนโยบายมากกว่าการถ่ายทอดสัญญาณในระบบอื่น ๆ

สำหรับขั้นตอนที่สำคัญในการปรับเปลี่ยนการแพร่ภาพโทรทัศน์จากระบบอนาล็อกเป็นระบบดิจิทัล คือ การที่กรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ (กสทช.) ได้เปิดให้มีการประมูลระบบคลื่นความถี่เพื่อให้บริการโทรทัศน์ในระบบดิจิทัลประเภทบริการทางธุรกิจระดับชาติทั้งแบบความคมชัดสูงและความคมชัดปกติ รวมจำนวน 24 ช่อง และกรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ได้มีมติรับรองผลการประมูลดังกล่าวไปเมื่อวันที่ 6 มกราคม 2557 (คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ, 2557 อ้างถึงใน <http://www.nbt.go.th>) ซึ่งตามกำหนดการภายในปีพ.ศ. 2557 ผู้ให้บริการจะต้องแพร่ภาพโทรทัศน์ผ่านระบบดิจิทัลใน 11 จังหวัด ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร นครราชสีมา เชียงใหม่ สงขลา อุบลราชธานี สุราษฎร์ธานี ระยอง สิงห์บุรี สุโขทัย ขอนแก่น และอุดรธานี แต่พบว่าผลการศึกษาของทีมข่าวไทยรัฐออนไลน์ที่ได้ลงพื้นที่สำรวจความคิดเห็นจากประชาชนในเขตกรุงเทพและปริมณฑล ถึงการ

รับรู้ข่าวสารการออกอากาศทีวีดิจิทัลที่จะมีขึ้นในไม่ช้านี้พบว่า คนส่วนใหญ่แทบไม่ทราบว่าทีวีดิจิทัลคืออะไร รับชมได้อย่างไร และจะออกอากาศเมื่อใด ซึ่งส่งผลให้ยอดขายอุปกรณ์เซ็ทที่อปบ็อกซ์ และเครื่องรับโทรทัศน์ที่มีระบบสัญญาณในตัวอยู่ในระดับที่ต่ำมาก (ไทยรัฐออนไลน์, 2557 อ้างถึงใน <http://www.thairath.co.th/content/tech/405218>)

จากการศึกษารวมรวมเอกสารแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทำการศึกษถึงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโทรทัศน์ระบบดิจิทัลของประชาชนในเขตจังหวัดสงขลา ซึ่งผลการศึกษานำไปใช้ประโยชน์ได้ทั้งในส่วนของผู้ได้รับอนุญาตแพร่ภาพโทรทัศน์ผ่านระบบดิจิทัล ผู้ผลิตรายการ ผู้ประกอบธุรกิจขายเครื่องรับโทรทัศน์และอุปกรณ์เสริมที่เกี่ยวข้องและประชาชนผู้บริโภคทั่วไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโทรทัศน์ระบบดิจิทัล ของประชาชนในเขตจังหวัดสงขลา
2. เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโทรทัศน์ระบบดิจิทัล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และการรับรู้เกี่ยวกับการแพร่ภาพของโทรทัศน์ระบบดิจิทัลของประชาชนในเขตจังหวัดสงขลา

สมมติฐานการวิจัย

ประชาชนในเขตจังหวัดสงขลาที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และการรับรู้เกี่ยวกับการแพร่ภาพของโทรทัศน์ระบบดิจิทัล ต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโทรทัศน์ระบบดิจิทัล แตกต่างกัน

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง

1. โทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทย

ที่มาของโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทย

โทรทัศน์ระบบดิจิทัลในประเทศไทยเป็นระบบรับส่งสัญญาณวิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ภาคพื้นดิน ภายในอาณาเขตประเทศไทยด้วยระบบดิจิทัล โดยคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) เป็นหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง ทั้งนี้คาดว่าจะเริ่มทดลองออกอากาศ ตั้งแต่ช่วงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2557 โดยตามแผนของ กสทช. จะยุติการส่งสัญญาณโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบอนาล็อก ภายในปี พ.ศ. 2558

ตามแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ พ.ศ. 2555 กำหนดให้เริ่มต้นรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ภาคพื้นดินด้วยระบบดิจิทัล ภายในเวลา 4 ปี นับแต่วันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2555 ซึ่งประกาศแผนแม่บทฉบับดังกล่าว และสืบเนื่องด้วยแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ฉบับที่ 1 (กรอบการดำเนินงานอยู่ในช่วงระหว่างปี 2555-2559) มีการกำหนดยุทธศาสตร์ และระยะเวลาในการเปลี่ยนผ่านจากการส่งสัญญาณโทรทัศน์ภาคพื้นดินด้วยระบบอนาล็อกไปสู่การใช้ระบบดิจิทัล

โดยให้เริ่มรับส่ง สัญญาณวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ภาคพื้นดิน ด้วยระบบดิจิทัลภายใน 4 ปีให้มีมาตรการสนับสนุนการวิจัย และพัฒนาการผลิตอุปกรณ์รับสัญญาณวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ภายใน 3 ปีให้มีมาตรการสนับสนุนอุปกรณ์รับสัญญาณวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล สำหรับผู้มีรายได้น้อย ภายใน 3 ปี และให้มีจำนวนครัวเรือนในเมืองใหญ่ ที่สามารถรับสัญญาณวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลได้ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ภายใน 5 ปี

จำนวนและประเภทช่องโทรทัศน์

คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) กำหนดจำนวนและรูปแบบ ช่องโทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัล เบื้องต้นไว้ทั้งสิ้น 48 ช่อง ได้แก่

1. กลุ่มช่องประเภทบริการสาธารณะและชุมชน จำนวน 24 ช่อง โดยใช้วิธีการคัดเลือกคุณสมบัติ (Beauty Contest) เพื่อรับรองใบอนุญาตใช้คลื่นความถี่ ได้แก่ 1) ประเภทรายการบริการสาธารณะ จำนวน 12 ช่อง (ระดับชาติ) 2) ประเภทรายการบริการชุมชน จำนวน 12 ช่อง (จำแนกเป็นแต่ละเขตบริการ)
2. กลุ่มช่องประเภทบริการทางธุรกิจระดับชาติ จำนวน 24 ช่อง โดยใช้วิธีการประมูลคลื่นความถี่ (Auction) เพื่อรับรองใบอนุญาตใช้คลื่นความถี่ ได้แก่ 1) ประเภทรายการเด็ก เยาวชน และครอบครัว จำนวน 3 ช่อง 2) ประเภทรายการข่าวสาร และสาระ จำนวน 7 ช่อง 3) ประเภทรายการทั่วไป ภาพคมชัดปกติ (Standard Definition : SD) จำนวน 7 ช่อง 4) ประเภทรายการทั่วไป ภาพคมชัดสูง (High Definition : HD) จำนวน 7 ช่อง

2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ

ความหมายของความรู้ความเข้าใจ

ความรู้ความเข้าใจ (Knowledge) เป็นสิ่งที่พัฒนาขึ้นมาจากรู้ความจำได้ มีผู้ให้ความหมายของความรู้ความเข้าใจไว้หลายท่าน ซึ่งมีความหมายที่คล้ายคลึงกัน เช่น

ศุภกนิษฐ์ พลไพรินทร์ (2540) ได้กล่าวถึงการวัดความรู้ว่า การวัดความรู้เป็นการวัดระดับความจำ ความสามารถในการคิดเข้าใจกับข้อเท็จจริงที่ได้รับการศึกษา และประสบการณ์เดิมในอดีต โดยผ่าน การทดสอบคุณภาพแล้ว จะแยกคนที่มีความรู้ กับไม่มีความรู้ออกจากกันได้ระดับหนึ่ง

เกษม วัฒนชัย (2544) ได้ให้ความหมายของความรู้ว่า หมายถึง การรวบรวมความคิดของ มนุษย์ จัดให้เป็นหมวดหมู่และประมวลสาระที่สอดคล้องกัน โดยนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ดังนั้น สิ่งที่เป็น สาระที่สอดคล้องกัน โดยนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ดังนั้นสิ่งที่เป็นสาระในระบบข้อมูลข่าวสาร

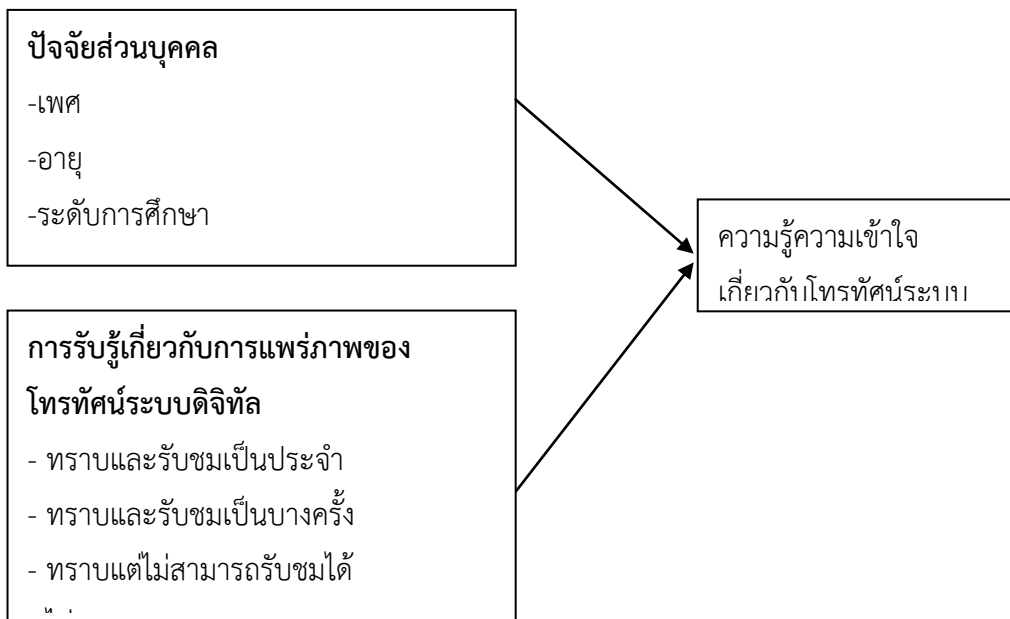
ชวาล แพร์ตกุล (2546) ได้กล่าวว่า ความเข้าใจ คือ ความสามารถในการผสมและขยายความรู้ ความจำให้ไกลออกไปจากเดิมอย่างสมเหตุสมผล ความเข้าใจเป็นสมรรถภาพขั้นต้นชนิดแรกของตัวปัญญา เป็นความพยายามของสมองที่จะตัดแปลงปรับปรุงหรือเสริมแต่งความรู้เดิมให้มีรูปลักษณะใหม่เพื่อนำไปใช้กับสถานการณ์อื่นที่แปลกใหม่ออกไป แต่ยังมีอะไรบางอย่างคล้ายคลึงของเดิมอยู่บ้าง

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2535) ได้ให้ความหมายของความรู้ว่า หมายถึง การระลึกถึงเรื่องราว ต่างๆที่เคยมีประสบการณ์มาแล้ว และรวมถึงการจำเนื้อเรื่องต่างๆทั้งที่ปรากฏอยู่ในแต่ละเนื้อหาวิชา และวิชา ที่เกี่ยวข้องพันกับเนื้อหาวิชานั้นด้วย

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2524) กล่าวว่า ความรู้เป็นพฤติกรรมขั้นต้น ซึ่งผู้เรียนเพียงแต่จำเป็นได้อาจจะโดยการมองเห็น ได้ยิน จำได้ ความรู้ขั้นนี้ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับคำจำกัดความ ข้อเท็จจริง ทฤษฎี กฎ โครงสร้าง และวิธีการแก้ปัญหา เป็นต้น ความรู้ความเข้าใจเกิดขึ้นเมื่อบุคคลมีประสบการณ์กับข่าวสารหนึ่งๆ อาจจะโดยการได้ฟัง ได้อ่านหรือเขียน เป็นที่คิดว่าบุคคลนั้นจะทำ ความเข้าใจกับข่าวสารนั้นๆ ความเข้าใจนี้อาจแสดงออกมาในรูปของทักษะหรือความสามารถต่อไปนี้ คือ 1) การแปล หมายถึง ความสามารถเขียนบรรยายเกี่ยวกับข่าวสารนั้นๆ โดยใช้คำพูดของตนเองซึ่งอาจออกมาในรูปที่แตกต่างจากเดิม หรือออกมาในภาษาอื่นแต่ความหมายยังเหมือนเดิม 2) การให้ความหมาย หมายถึง การให้ความหมายต่อสิ่งต่างๆหรือข่าวสารต่างๆ ซึ่งอาจออกมาในรูปความคิดเห็นหรือสรุปตามที่บุคคลนั้นเข้าใจ และ 3) การคาดคะเน หมายถึง ความสามารถในการตั้งความคาดหมาย หรือคาดหวังว่าจะอะไรจะเกิดขึ้น ซึ่งความสามารถนี้จะเกิดจากความเข้าใจสภาพการณ์ และแนวโน้มที่อธิบายไว้ในข่าวสารนั้นๆ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 : กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

คือ ประชาชนที่มีภูมิลำเนาในจังหวัดสงขลาและมีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 1,004,520 คน

(สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสงขลา : จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งปี 2557)

กลุ่มตัวอย่าง

กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของTaro Yamane (1967) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน แล้วทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi stage Random Sampling) กล่าวคือ

1.การสุ่มอย่างง่าย เพื่อเลือกเขตอำเภอ 4 เขต จากจำนวน 8 เขต (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสงขลา, 2557) จากการสุ่มปรากฏว่าได้เขตอำเภอจากเขตเลือกตั้งที่ 2,4,5 และ 8

2. การสุ่มอย่างง่าย เพื่อเลือกอำเภอที่เป็นตัวแทนของเขตเลือกตั้งทั้งสี่เขต เขตละ 1 อำเภอ ผลการสุ่มปรากฏว่า เขต 2 ได้อำเภอหาดใหญ่ เขต 4 อำเภอสทิงพระ เขต 5 อำเภอรัตภูมิ และเขต 8 อำเภอจะนะ ตามลำดับ

3. กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละเขตพื้นที่ด้วยวิธีกำหนดโควต้าตามสัดส่วนของจำนวนประชากรแต่ละเขตพื้นที่ แล้วจึงทำการสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งหมด 400 ตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากหลักการ แนวคิดและทฤษฎีที่ศึกษาจากเอกสาร ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษาและการรับรู้เกี่ยวกับการแพร่ภาพของโทรทัศน์ระบบดิจิทัล เป็นแบบสอบถามปลายปิดชนิดตรวจสอบรายการ (Check-list)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโทรทัศน์ดิจิทัล เป็นแบบทดสอบชนิดสามตัวเลือก คือ ใช่ ไม่ใช่ และไม่แน่ใจ ถ้าตอบถูก ได้ 1 คะแนน ถ้าตอบผิดหรือไม่แน่ใจ ได้ 0 คะแนน

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยวัดจากค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะพฤติกรรม(Index of consistency : IC) ที่ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ความชำนาญและมีความเข้าใจเป็นอย่างดีในเนื้อหาของสิ่งที่ต้องการจะเก็บข้อมูล แล้วนำข้อคำถามที่มีค่าICมากกว่าหรือเท่ากับ 0.5มาสร้างแบบสอบถาม(อรพินทร์ ชูชม . 2545) ก่อนนำไปทดลองใช้(Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

2. นำแบบสอบถามจำนวน 30 ชุดมาวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง(Construct Validity) และค่าความเชื่อมั่น(Reliability) กล่าวคือ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยการวิเคราะห์ค่า Item-Total Correlation เลือกข้อคำถามที่มีค่า Item-Total Correlation มากกว่าหรือเท่ากับ 0.20 มาสร้างแบบสอบถามสำหรับใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่ม

ตัวอย่างจริงต่อไป ส่วนการตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น(Reliability) ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่เป็นแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโทรศัพท์มือถือ ด้วยค่าสถิติของ คูเดอร์-ริชาร์ดสัน (KR-20) ได้เท่ากับ 0.73

การเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากที่ผู้วิจัยได้ทำการสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเรียบร้อยแล้วก็จะทำการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม กับกลุ่มตัวอย่าง 246 คน โดยวิธีเดินทางไปเก็บด้วยตนเองและการเก็บด้วยการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย ความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ(Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติเชิงอนุมาน คือ ค่าสถิติ t-test และ F-test และทำการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe ในการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งหมด 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 64.50 มีภูมิลำเนาจากสี่อำเภอ คือ อำเภอหาดใหญ่ ร้อยละ 31.00 อำเภอรัตถุมิ ร้อยละ 36.25 อำเภอสิงหนคร ร้อยละ 17.50 และอำเภอจะนะ ร้อยละ 15.25 ตามลำดับ มีอายุระหว่าง 26-35 ปี มากที่สุด ร้อยละ 30.25 รองลงมา คือ 36-45 ปี ร้อยละ 26.00 และ 18-25 ปี ร้อยละ 25.50 สำเร็จการศึกษาชั้นสูงสุดระดับปริญญาตรี ร้อยละ 49.75 รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/อนุปริญญา ร้อยละ 22.50 กลุ่มตัวอย่างประกอบอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจมากที่สุด ร้อยละ 25.25 รองลงมาเป็นพนักงานบริษัท/ลูกจ้างเอกชน ร้อยละ 19.75 และ นักเรียน-นักศึกษา ร้อยละ 19.00 ส่วนการรับรู้เกี่ยวกับการแพร่ภาพของโทรศัพท์ระบบดิจิตอล พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ทราบและรับชมเป็นบางครั้งมีมากที่สุด ร้อยละ 52.63 รองลงมาคือ ทราบและรับชมเป็นประจำ ร้อยละ 35.84 มีกลุ่มตัวอย่างเพียง ร้อยละ 3.01 ที่ไม่ทราบเลย

2. ผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโทรศัพท์ระบบดิจิตอล ด้วยคำถามปลายปิดชนิดสามตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ คะแนนเต็ม 20 คะแนน พบว่าประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโทรศัพท์ระบบดิจิตอลอยู่ในระดับต่ำ มีคะแนนเฉลี่ย 8.02 คะแนน (S.D. = 4.812) ข้อที่มีผู้ตอบถูกมากที่สุดสามลำดับ คือ การรับชมโทรศัพท์ดิจิตอลไม่ต้องจ่ายค่าบริการรายเดือนเพิ่มเติม ร้อยละ 57.75 รองลงมา คือ โทรศัพท์ระบบดิจิตอล คือระบบส่งสัญญาณภาคพื้นดินแบบใหม่ที่จะมาแทนที่การส่งแบบอนาล็อกที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน (แบบเก่า) ร้อยละ 57.25 และโทรศัพท์ระบบดิจิตอลมีคุณภาพสัญญาณภาพและเสียงที่ดีกว่าระบบอนาล็อก มีผู้ตอบถูก ร้อยละ 55.00 ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีผู้ตอบถูกน้อยที่สุด คือ กสทช.กำหนดให้ร้านค้ากล่องเซ็ทท็อปบ็อกซ์ มีบริการหลังการขาย 3 ปี มีผู้ตอบถูกเพียง ร้อยละ 22.75

3. ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโทรศัพท์ระบบดิจิตอล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า

- 3.1 ประชาชนที่มีเพศและช่วงอายุต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโทรศัพท์ระบบ

ดิจิทัลไม่แตกต่างกัน

3.2 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโทรทัศน์ระบบดิจิทัล แตกต่างกันว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 เมื่อทำการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยค่าสถิติ Scheffe พบว่า ประชาชนที่สำเร็จการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโทรทัศน์ระบบดิจิทัลต่ำกว่าประชาชนที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีและสำเร็จการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01

3.3 ประชาชนที่มีการรับรู้เกี่ยวกับการแพร่ภาพของโทรทัศน์ระบบดิจิทัลต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโทรทัศน์ระบบดิจิทัลแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 เมื่อทำการเปรียบเทียบรายคู่ด้วยค่าสถิติ Scheffe พบว่า ประชาชนที่รับทราบว่าการแพร่ภาพของโทรทัศน์ระบบดิจิทัลและรับชมเป็นประจำ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโทรทัศน์ระบบดิจิทัล สูงกว่าประชาชนอีกสองกลุ่ม คือ รับทราบแต่ไม่สามารถรับชมได้ และ รับทราบและรับชมเป็นบางครั้ง ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01

สรุปและอภิปรายผล

จากผลการวิจัย พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่รับทราบว่าการแพร่ภาพของโทรทัศน์ระบบดิจิทัล และรับชมเป็นบางครั้ง ร้อยละ 52.63 รองลงมา คือ รับทราบและรับชมเป็นประจำ ร้อยละ 35.84

มีกลุ่มตัวอย่างเพียง ร้อยละ 3.01 ที่ไม่ทราบเลย ซึ่งจะเห็นว่าประชาชนมีแนวโน้มที่จะรับรู้เกี่ยวกับโทรทัศน์ระบบดิจิทัลเพิ่มมากขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับ การสำรวจในช่วงเวลาที่ผ่านมา ดังเช่นผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเรื่อง คนไทยกับการเข้าถึงระบบทีวีดิจิทัล ของศูนย์สำรวจความคิดเห็นนิด้าโพล (ศูนย์สำรวจความคิดเห็นนิด้าโพล สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2557) ที่ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนทั่วประเทศ จำนวน 1,221 คน ระหว่าง 28-29 เมษายน 2557 โดยกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม โดยแบ่งภูมิภาคออกเป็น 5 ภูมิภาค จากนั้นในแต่ละภาคทำการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ เก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ ร้อยละ 95.0 และมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error) ไม่เกิน 1.4 ผลการสำรวจ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 46.76 ไม่ทราบถึงวิธีการรับชมทีวีดิจิทัลเลย ร้อยละ 19.33 ทราบในระดับน้อย ร้อยละ 27.44 ทราบในระดับดี ขณะที่ร้อยละ 6.47 ทราบถึงวิธีการรับชมทีวีดิจิทัล ในระดับดีมาก ทั้งนี้ก็เพราะว่าในช่วงระยะเวลาต้นปี พ.ศ. 2557 โทรทัศน์ระบบดิจิทัลยังเป็นของใหม่สำหรับสังคมไทย เนื่องจากในช่วงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2556 ทางคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ได้จัดให้มีการประมูลคลื่นความถี่เพื่อให้บริการโทรทัศน์ในระบบดิจิทัลประเภทบริการทางธุรกิจระดับชาติ จำนวน 24 ช่อง แบ่งเป็น 4 หมวดหมู่ คือ หมวดหมู่ทั่วไปแบบความคมชัดสูง จำนวน 7 ใบอนุญาต หมวดหมู่ทั่วไปแบบความคมชัดปกติ จำนวน 7 ใบอนุญาต หมวดหมู่ข่าวสารและสาระ จำนวน 7 ใบอนุญาต หมวดหมู่เด็ก เยาวชน และครอบครัว จำนวน 3 ใบอนุญาต และที่ประชุมกสทช.ได้เห็นชอบแผนการดำเนินการติดตั้งและกำหนดการให้บริการสถานีวิทยุคมนาคมสำหรับกิจการโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลในปีที่ 1 จำนวน 11 จังหวัด ดังนั้นในช่วงเดือนเมษายน 2557 จึงมีประชาชนถึงร้อยละ

46.76 ที่ระบุว่าไม่ทราบถึงวิธีการรับชมทีวีดิจิทัลเลย แต่ผลการสำรวจในงานวิจัยชิ้นนี้ที่ทำการเก็บข้อมูลในช่วงเดือน มกราคม 2558 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ได้มีการแพร่ภาพของโทรทัศน์ระบบดิจิทัลมาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว ดังนั้นประชาชนที่รับทราบว่ามีการแพร่ภาพของโทรทัศน์ระบบดิจิทัลทั้งที่ผ่านเครื่องรับที่รองรับโทรทัศน์ดิจิทัลและผ่านกล่องเซตท็อปบ็อกซ์ จึงเพิ่มมากขึ้นนั่นเอง

แต่จากผลการวิจัยนี้ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโทรทัศน์ระบบดิจิทัล อยู่ในระดับต่ำ มีคะแนนเฉลี่ย 8.02 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน สอดคล้องกับผลสำรวจของศูนย์สำรวจความคิดเห็นนิสิตาโพลที่ศึกษาถึง ความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างทีวีอนาล็อก กับ ทีวีดิจิทัล พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 46.27 ไม่มีความรู้ความเข้าใจเลย ร้อยละ 23.18 มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย ร้อยละ 26.62 มีความเข้าใจในระดับดี และมีเพียงร้อยละ 3.93 เท่านั้น ที่ มีความรู้ความเข้าใจในระดับดีมาก ส่วนการรับทราบถึงวิธีการรับชมทีวีดิจิทัล พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 46.76 ระบุว่าไม่ทราบถึงวิธีการรับชมทีวีดิจิทัลเลย ร้อยละ 19.33 ทราบในระดับน้อย ร้อยละ 27.44 ทราบในระดับดี ขณะที่ ร้อยละ 6.47 ทราบถึงวิธีการรับชมทีวีดิจิทัล ในระดับดีมาก ทั้งนี้สามารถอภิปรายได้ว่าเนื่องจากการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติที่ประชาสัมพันธ์ผ่านทางโทรทัศน์แบบไม่เรียกเก็บค่าบริการหรือฟรีทีวี ซึ่งมีผู้รับชมมากที่สุดมีน้อยเกินไปและส่วนใหญ่จะได้เวลาโฆษณาออกช่วงเวลาไพรม์ไทม์ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่มีคนดูโทรทัศน์มากที่สุด ประกอบกับในปัจจุบันโทรทัศน์ผ่านระบบดาวเทียมทั้งแบบจ่ายค่ารับชมเป็นรายเดือนและแบบไม่ต้องจ่ายรายเดือนกำลังได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก ดังนั้นประชาชนส่วนใหญ่จึงไม่ให้ความสำคัญกับโทรทัศน์ระบบดิจิทัลเท่าที่ควร อีกทั้งเกิดความล่าช้าในการแจกกล่องเซตท็อปบ็อกซ์ไปสู่ประชาชนทั่วประเทศ ทั้งหมดที่กล่าวมาส่งผลให้ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในระดับต่ำทั้งสิ้น

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยทำให้ทราบว่าประชาชนยังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโทรทัศน์ดิจิทัลในระดับต่ำทั้งที่ได้เริ่มมีการแพร่ภาพไปเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว ดังนั้นฝ่ายที่เกี่ยวข้องจึงควรเพิ่มช่องทางและปริมาณการประชาสัมพันธ์ที่สามารถเข้าถึงประชาชนได้อย่างทั่วถึงให้มากขึ้นกว่าเดิม รวมถึงเร่งแจกกล่องเซตท็อปบ็อกซ์ให้ถึงมือประชาชนอย่างทั่วถึง

2. สำหรับในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรจะศึกษาถึงความต้องการหรือความคาดหวังของประชาชนต่อการให้บริการของโทรทัศน์ระบบดิจิทัลในแง่มุมต่างๆ และควรทำการประเมินผลการให้บริการของโทรทัศน์ระบบดิจิทัลโดยวิธีการและเครื่องมือที่เหมาะสม

เอกสารอ้างอิง

เกษม วัฒนชัย. (2544). *การปฏิรูปการศึกษาไทย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ*. กรุงเทพมหานคร.

- คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ. (6 มกราคม 2557) . ผลการประชุมคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์. สืบค้นจาก <http://www.nbt.go.th/>
- ชวาล แพรัตกุล. (2546). *ความรู้และการรับรู้*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.ไทยรัฐออนไลน์. (22 ก.พ.57). ผลการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนถึงการรับรู้ข่าวสารการออกอากาศที่วิถีดิจิทัลที่จะมีขึ้นในไม่ช้านี้. สืบค้นจาก <http://www.thairath.co.th/content/tech/405218>
- ธีรศักดิ์ อริยะอรุณ. (2555). *พฤติกรรม การเปิดรับและความพึงพอใจต่อรายการข่าวทางสถานีโทรทัศน์ดาวเทียม MEDIA NEWS CHANNEL ของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีพระทุม.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์.(2535). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ.(2524). *ทัศนคติ การจัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรม*.กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- วิภาพรรณ เอกทัตร. (2550). *การรับและการใช้ประโยชน์จากสื่อโทรทัศน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย.(2557). *วิเคราะห์การเปลี่ยนผ่านเข้าสู่ยุคที่วิถีดิจิทัล*. สืบค้นจาก:<http://tcijthai.com/tcijthainews/view.php?ids=3611>
- ศูนย์สำรวจความคิดเห็นนิด้าโพล สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (30 เมษายน 2557). *คนไทยกับการเข้าถึงระบบทีวีดิจิตอล*. สืบค้นจาก <http://www.nidapoll.nida.ac.th>
- ศุภกนิษฐ์ พลไพรินทร์. (2540). *เทคนิคการประมวลผล*. กรุงเทพฯ: แพร์พิทยา.
- สินิทธ์ สิทธิรักษ์.(2532). *กำเนิดโทรทัศน์ไทย (2493-2500)*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : บริษัทเคล็ดไทย.สำนักงานสถิติแห่งชาติ.(2555).*สถิติจำนวนครัวเรือนที่มีเครื่องรับโทรทัศน์ ปี พ.ศ.2555*.
- อนงค์ พนอุภัมภ์และคณะ.(2551). *พฤติกรรมและทัศนคติในการรับชมโทรทัศน์ของนักศึกษาภาคปกติ*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม